

Tiivistelmä

Natalia Skogberg, Päivikki Koponen, Eero Lilja, Sara Austero, Tyler Prinkey, Anu E. Castaneda. Impact of Covid-19 on the health and wellbeing of persons who migrated to Finland. The MigCOVID Survey 2020–2021. [Covid-19-epidemian vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin Suomeen muuttaneilla henkilöillä. MigCOVID-tutkimus 2020–2021.] Raportti 8/2021. 144 sivua. Helsinki, Suomi 2021. ISBN978-952-343-682-4 (painettu); ISBN978-952-343-683-1 (verkkojulkaisu).

Covid-19-epidemiolla ja siihen liittyvillä rajoituksilla on ollut merkittäviä vaikutuksia väestön terveyteen. Vaikutukset ovat olleet voimakkaimpia henkilöillä, jotka ovat jo ennen Covid-19-epidemiaa olleet heikommassa asemassa yhteiskunnassa. Tämän raportin tavoitteena oli selvittää Covid-19-epidemian vaikutuksia jokapäiväiseen elämään, terveyteen, psyykkiseen hyvinvointiin ja elämänlaatuun Suomeen muuttaneilla henkilöillä.

Tutkimuksessa käytettiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttaman Koronaepidemian vaikutukset ulkomailla syntyneiden hyvinvointiin (MigCOVID)-tutkimuksen aineistoa. Aineisto kerättiin lokakuun 2020 ja helmikuun 2021 välillä, samaan aikaan Covid-19-epidemian toisen aallon kanssa Suomessa. Yhteensä 3 668 20–66-vuotiasta henkilöä osallistui MigCOVID-tutkimukseen. Osallistumisprosentti oli 60 %. FinTerveys 2021 seurantatutkimuksen samaan ikäryhmään kuuluvien tutkittavien otosta käytettiin koko väestöä kuvaavana vertailuaineistona (n=3 490 osallistui, osallistumisprosentti 51 %).

Tilastollisesti merkitseviä eroja koko väestöön nähden havaittiin siten, että suuremmalla osalla Suomeen muuttaneista henkilöistä oli huolenaiheita Covid-19-epidemiaan liittyen. Huolet liittyivät Covid-19-tartunnan saamiseen (koko väestö 18 % vs. Suomeen muuttaneet henkilöt 29 %), toisten tartuttamiseen (31 % vs. 39 %), läheisen henkilön tartunnan saamiseen (40 % vs. 52 %), syrjinnän tai välttelyn kokemiseen Covid-19:n vuoksi (7 % vs. 16 %), työn jatkumiseen (8 % vs. 30 %), valtionjohdon taitoihin hoitaa kriisiä (14 % vs. 25 %) ja terveydenhuollon pystyvyyteen hoitaa kaikki potilaat (15 % vs. 29 %).

Koko väestöön verrattuna merkittävästi suurempi osuus Suomeen muuttaneista raportoi laskua toiveikkudessa tulevaisuuden suhteen (koko väestö 30 % vs. Suomeen muuttaneet henkilöt 38 %) sekä kasvua yksinäisyyden kokemuksissa (28 % vs. 36 %), nukkumisvaikeuksissa (10 % vs. 18 %) ja tupakoinnissa (2 % vs. 4 %). Suomeen muuttaneista henkilöistä 9 % raportoi laskua kotona koetussa turvallisuudessa ja 39 % fyysisessä aktiivisuudessa. Myös melko tai erittäin paljon taloudellisen tilanteen heikkenemistä raportoivissa henkilöissä havaittiin tilastollisesti merkitsevä ero (koko väestö 6 % vs. Suomeen muuttaneet henkilöt 23 %). Joillekin Covid-19-epidemiolla oli myös myönteisiä vaikutuksia. Koko väestöön verrattuna Suomeen

muuttaneet henkilöt raportoivat useammin lisääntymistä yhteydenpidossa ystäviin (koko väestö 7 % vs. Suomeen muuttaneet henkilöt 16 %) ja toiveikkuudessa tulevaisuuden suhteen (7 % vs. 20 %) sekä laskua yksinäisyydessä (2 % vs. 6 %), perheen sisäisissä erimielisyyksissä (3 % vs. 6 %) ja välipalojen syönnissä (5 % vs. 9 %).

Yhteensä 15 % Suomeen muuttaneista henkilöistä raportoi tulleen kohdelluiksi epäkunnioittavammin, sanallisesti loukatuiksi, uhkailluiksi tai häirityksi Covid-19-epidemian aikana. Niistä, jotka olivat tulleet kohdelluiksi epäkunnioittavammin kuin muita (11 % kaikista tutkittavista), 46 % raportoi tämän tapahtuneen vähintään viikoittain. Niistä, joita on nimitelty tai muutoin sanallisesti loukattu (7 %), 35 % raportoi tämän tapahtuneen vähintään viikoittain. Uhkailua ja häirintää raportoi 5 % tutkittavista. Heistä 24 % raportoi tämän tapahtuneen vähintään viikoittain.

Yhteensä 81 % Suomeen muuttaneista henkilöistä ja 84 % koko väestöstä raportoi olevansa täysin työkykyisiä. Tilastollisesti merkitseviä eroja havaittiin kuitenkin suhteessa koko väestöön muilla terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin osa-alueilla. Koko väestöön nähden Suomeen muuttaneet henkilöt raportoivat harvemmin koetun terveytensä hyväksi/jokseenkin hyväksi (koko väestö 80 % vs. Suomeen muuttaneet henkilöt 70 %), muistinsa toimivan hyvin tai erittäin hyvin (82 % vs. 75 %) ja elämänlaatunsa erittäin hyväksi tai hyväksi (78 % vs. 70 %), siinä missä psyykkisen kuormittuneisuuden (11 % vs. 20 %) ja vaikeiden toimintakykyrajoitteiden (5 % vs. 11 %) esiintyvyydet olivat korkeampia koko väestöön verrattuna.

Covid-19-epidemian vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin olivat Suomeen muuttaneiden henkilöiden keskuudessa merkittävästi vahvempia suurimmassa osassa terveyden ja hyvinvoinnin osa-alueita koko väestöön verrattuna. Jatkotutkimusten tulisi selvittää yhteyksiä taustatekijöihin sekä sitä, kasautuvatko Covid-19-epidemian kielteiset vaikutukset tiettyihin ryhmiin. Myös havaittuja Covid-19-epidemian myönteisiä vaikutuksia joihinkin tutkittaviin on syytä tutkia kriisistä selviytymisen näkökulmasta.

Avainsanat: Covid-19; koronavirus; MigCOVID; maahan muuttanut; maahanmuutto; terveys; mielenterveys; hyvinvointi; syrjintä; toimintakyky; huolet; jokapäiväinen elämä; elintapa.